

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵) ، الق
آیلغی (۳۵) غروشدور .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، الق
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الماده نوبیه قبول
اولنور . درج ایدلمه یازیلر اعاده
اولونماز .

اخطارات

رساله مزدن آندیقنی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلری هرهانکی برغزته طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوتاقی
اولسی و آبونه صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدور .

§

ممالك اجنبیه ایچسون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسزجه ده یازلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان تهیه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولنور .

مال شریفی :

ابوهریره رضی الله عنہ شویله دیدیکی روایت اولونیور :
رسول الله صلی الله علیه وسلم بویوردی که شه سز الله تعالی طیب
(یعنی جمیع صفات کمال ایله متصف) در . (بوندن طولانی عمللرک)
طیب (یعنی خالص) اولانلرندن ماعداسنی قبول ایتمز . برده الله
عزوجل حضرتلری مرسلینه نهی امر ایتمشه مؤمنلرده اونی امر
ایتمشدر . حق تعالی (مرسلینه) : « یاایها الرسل کلوا من الطیبات
واعملوا صالحاً [۱] = ای انبیاء مرسلین (احسان ایستدیکم) طیباندن
(یعنی حلال شیلردن) یه یکنزده صالح عمللرده بولونک » بویوردی .
(مؤمنلرده) حق تعالی : « یاایها الذین آمنوا کلوا من طیبات مارز .
قناکم [۲] = ای ایمان ایدنلر سزی مرزوق ایستدیکم طیباندن (یعنی
حلال شیلردن) یه یکنز . بویوردی . (رسول الله صلی الله علیه وسلم
بولردن صوکره) بویوردی که (باقارسکز) بر آدم (زحمتلر چکهرک)
اوزون سفرلرده (بوللرده قالیر .) صاچلری بریشان ، یوزی کوزی
توز طوپراق ایچنده « یارب ! یارب ! » دیه الای سهایه قالدیریر . حال بوکه
یدیکی حرام ، ایچدیکی حرام ، کیدیکی حرام . (وجودی) حرام ایله
بسلمش . آرتق بویله سنک (دعاسی) ناصل مستجاب اولور ؟
حدیث شریفی روایت ایدن مسلمدر .

- ۵ -

عن ابی محمد عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنهما قال قال
رسول الله صلی الله علیه وسلم لا يؤمن أحدکم حتی یکون هواه
تبعاً لما جئت به - حدیث صحیح رویناه فی کتاب الحجۃ باسناد صحیح

مال شریفی :

ابو محمد عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنهما شویله دیدیکی
روایت اولونیور :

رسول الله صلی الله علیه وسلم بویوردی که هیچ بریکز هواسی (یعنی
میل قلبیسی) بنم کتیردیکم (شرع مینه) تابع اولمادقچه ایمان ایتمش
اولماز .

بوحدیث [۳] (حافظ اصفهانینک) « کتاب الحجۃ فی اتباع الحجۃ »
دن نقلاً بزه اسناد صحیح ایله روایت اولونان بر حدیث صحیحدر .

علاوه ناقل : بو حدیث شریف سورۃ نسا ده کی (فلا وربک لا
یؤمنون حتی ینحکموا فیما شجر بینهم ثم لا یجدوا فی انفسهم حرجاً مما
قضیت ویسلموا تسلیماً = ... ربکه قسم اولسون که ایش اویله دکل .
بولنر سنی آرالرنده چیقان اختلافارده حکم یامادقچه ، اوندن صوکرده

[۱] سورۃ مؤمنون

[۲] سورۃ بقره

[۳] بوسوز اربین صاحبی « نووی » نکدر .

سنک ویردیکن حکمدن طولانی نفسلرنده حرج و صیقیتی طویلمقدن
بوسوتون قورتولوب وسکا تماماً تسلیم نفس وقلب ایدوب انقیادایتمه دیکه
ایمان ایتمش اولمازلر (آیت کریمه سنک تفسیری کییدر . بو آیت کریمه سنک
تفسیرندن اعداد آتیه نک برنده ان شاء الله بحث ایتمک فرصتی الویریر .

احمد نعیم

فَقْرٌ وَفَتْاوی

ینه دیش طولدورمق مسئلهسی

سبیل الرشادک ۲۸۹ نومرولی نسخه سنده دیش طولدورمق جائز
اولدیغنه دائر یازدیغ مقالهیه بولوادیندن مدرس یونس زاده احمدوهی
افندی اعتراض ایدبور .

احمدوهی افندیکن قلمه آلدینی اعتراضنامه ایکی اساسه راجع
اولبور : ۱ - آلتون ویا کموش ایله دیشک قووغنی طولدیروب جنابتدن
غسل ایدن کیمسه نک غسلی بالاتفاق تام دکلدیر . ۲ - هجرت نبویه دن
درت یوز سنه (قرونخیره) دن صوکره باب قیاس واجتهاد مسدوددر .

جواب :

۱ - دیش طولدورمق مسئله سنده باشلیجه مأخذم « سیر کبیر
شرحی » ایدی . بو خصوصده کتاب مزبوره مراجعت ایتمک لازم
کایر ایکن اکا عطف نظر اهمیت ایتمور ، دیش طولدورمه نک جائز
اولیه جفته دائر دیکر معتبرات فقهیه ده بر تصریح بولونمیدینی حالده کویا عبارات
فقهیه دن دلالت طریق ایله جائز اولمیدینی آکلایور . نه غربابا کلایش ؛
فصل اولیورده سیر کبیر شرحی کبی پک مقبول اولان بر
کتابک نقلی نظر اعتباره آلبور ؟ فصل اولیورده اتفاق ادعا اولنیور ؟
بوخصوصده اولائمه حنفیه جه کتب سته [۱] دن بری اولان
سیرکبیره و شرحنه [۲] مراجعت ایتملرینی ، ثانیاً سنغورلی قضاسی مفتیسندن
کلان مکتوب ایله فتوایی او قوملرینی رجا ایدبورم .

سنغورلی قضاسی مفتیسی عثمان افندی دن آلدیغمز مکتوبک صورتی :

سبیل الرشاد مزبوره مسئله

سبیل الرشادک ۲۸۹ نومرولی نسخه سنده کی [دیش طولدورمق] مسئلهسی
حقنده مقاله واقوال قها مصادف نظر عاجزی اوله رق مطالعه اولندی . خصوص
مذکور ملفوفاً تقدیم قلنان ورده محرر فتاوی شریفه ایله حل اولنمش مسائل
فقهیه دن عبارت اولدیغندن بولنرک دخی جریده علیه لرینک برکوشه سنه درجیله
وضع انظارقارئین بیورلسنی ... سنغورلی قضاسی مفتیسی

عثمان

[۱] کتب سته : جامع صغیر ، جامع کبیر ، زیادات ، سیر صغیر ، سیر
کبیر ، مبسوط نام کتابلردر . آلتیسده امام محمد بن الحسن الشیبانی حضرتلرینک
اثر عالیرندر . کتب سته دن نقل اولنان مسأله « ظاهرالروایه » دیرلر .

[۲] سیرکبیر شرحی ائمه مجتهدین حنفیه دن شمس الائم ابو بکر محمد السرخسی
نت اثر عالیرندر .

فتاویٰ شریفه صوری :

اوزرینه غسل فرض اولان زیدک مجوف اولان دیشلری آلتون ویا کموش ایله طولدیراش اولوب دیشلرینک جوفنه یا بشمله آلتون ویا کموشی اخرجده خرج و مشقت اولدیغی متحقق اولغله غسل ایدرکن اول دیشلرک جوفنه صو واصل اولوب بوجمله ضرورت اولسه صوبی اول دیشلرک جوفنه ایصال ایتک واجب اولوب ظاهرینی غسل کفایت ایتکله طاهر اولورمی ؟
الجواب : اولور .

علاوه لی مجموعه جدیده صحیفه : ۱۱

رجل اغتسل وبقی بین اسنانه طعام منه خبز اوغیره جاز غسله وقال بعضهم ان كان صلباً بصم الضاد ای قویاً مضوغاً مضغاً متأكداً ای شدیداً بحيث تداخلت احزاه و صار كالعجين الصلب لايجوز غسله قل اوكثر كذا ذكره في الذخيرة وهو الاصح لامتناع نفوذ الماء مع عدم الضرورة والخرج (حلی) قوله مع عدم الضرورة والخرج یعنی انما لم يغف عنه القليل هنا ای فی الغسل کما عنی فی افساد الصوم والصلوة لانه لا خرج ولا ضرورة هنا بخلاف الصوم والصلوة الخ (حلیه الناجی) ثم قال الامام ظهير الدين والصرام والصبغ ما في ظفرهما يمنع تمام الاغتسال وقيل ذلك يجزئهم للخرج والضرورة وموانع الضرورة مستثناة عنه قواعد الشرع انتهى كلامه

زید متحرک اولان دیشی آلتون تل ایله شد ایتک امام محمد حضرتلری قنده جاز اولورمی ؟

الجواب : اولور .

ولا يشد الا بقضة ای من تحرك سنه يشد بالقضة وعند محمد رحمة الله لابأس بالذهب من كراهية الدر كذا فی قاضی خان

زید متحرک اولان دیشی کش تل ایله شد ایتک جاز اولورمی ؟

الجواب : اولور (علاوه لی مجموعه جدیده صحیفه : ۵۴۱ و ۵۴۲)

۲ - فقهاء دیندن هیچ بری علی الاطلاق باب اجتهاد و قیاس

مسدود دیما مشرور .

اجتهاد طلب حکمه طاقی صرف ایتک دیمکدر . مطلق مقیده حل ، عامی خاص ایله تخصیص ، مناط حکمی تحقیق ، مناط حکمی تنقیح ، مناط حکمی تخریج ، خلاصه کندوسندن حکم طلب اولنان جمیع وجوه قیاس اجتهاده داخلدر . اجتهاد قیاسدن اعمدر . نته کم عبدالعزیز البخاری «کشف زدوی» ده ، ابواسحق شیرازی «اللمع» ده ، عبدالعلی محمد بن نظام الدین الانصاری «مسلم الثبوت» شرحی «فواتح الرحموت» ده تصریح ایدورلر . [۱]

برلفظ مطلق مقیده حل ایتک معناسنه اولان اجتهاد فصل مسدود اولور ؟ موکل وکیل «بکا برآت صاتون آل ، بر مجار آتی صاتون آله!» دیشه وکیل بوراده مطلق مقیده حل ایتیه حکمی ؟

عامی خاص ایله تخصیص ایتک معناسنه اولان اجتهاد فصل مسدود اولور ؟ بن «ارباب قلمی سورم ، شخصیات ایله اوغراشانلری سوم» دیمش اولسه ارباب قلمی تخصیص قیاسورمی یم ؟

مناط حکمی تحقیق معناسنه اولان اجتهاد حقنده ابراهیم شاطبی موافقاند «الی یوم القیام دوام ایده جک اولان اجتهاد : تحقیق مناطه عائد اولان اجتهاددرکه بوخصوصده بین الامة اختلاف یوقدر» دیور .

[۱] سبیل الرشاد عدد : ۲۹۷ مراجعت .

حاکم هر شاهد حقنده وصف عدالتک تحقیق ایچون طاقتی صرف ایتیمورمی ؟ بوحال اجتهاد دکلکی ؟ شریعت جلیله احمدیه هر حادثه جزئییه ایچون آیری آیری حکمی صراحة بیلدیرمش میدر ؟ هر حادثه نیک کتب فقهیه ده ذکر می ممکن میدر ؟ قضا نظر و اجتهاد سزاوله ماز . حتی هر مکلف اجتهاده [تحقیق مناط حکمه] محتاجدر .

مقاصد شریعتیه واقف اولان برعلم مناط حکمی تنقیح ایده مزمی ؟ مقیاس ایله مقیاس علیه آره سنده کی فارق نفی والغا ایده مزمی ؟ قیاس مع الفارق فرق ایده مزمی ؟ بوخصوصده سبیل الرشادک ۲۹۰ نومرولی نسخه سنده تفصیلات لازمه ویرلمش ایدی ، اورایه مراجعت بیوریله .

ذات عالیلری «قالدیکه آلتون ویا کموش ایله دیشک قوووغنی طولدیروب جنابتدن غسل ایدن کیمسه نیک غسلی بالاتفاق تمام اولدیغی بروجه بالا تخریر اولنان عبارات فقهیه دن دلالت طریق ایله تجلی ایدر» دیورسکزر . بوسوزیکزله مناط حکمی دیش طولدیرمقده ده تحقیق ایتدیر یورسکزر بوراده مناط حکمی طوغری بوله مامقوله خطا ایدیر یورسکزر ؛ یوخسه مناط حکم طوغری اولمش اولیدی بورا یکزده طوغری اوله جق ایدی .

ینه بر یرده «مسئله» مباحث عنهای مسائل مذکوره یه قیاس قیاس مع الفارقدر «دیورسکزر بونکله» مناط حکمی تنقیح ایده مدیکز» دیمک ایتدیر یورسکزر . دیمک اولیورکه مناط حکمک فصل تنقیح اوله جقنی بیلیم دعواسنده بولنیورسکزر . یوخسه قیاس مع الفارقک نه دیمک اولدیغی بیلیمکزر لازم کایر . برکیمسه دیکر کیمسه یه «بو قیاس قیاس مع الفارقدر» دیشه او کیمسه نیک یا تنقیح مناط حکمی بیامسی ویا قیاس مع الفارقک نه اولدیغی فرق ایتامسی لازم کایر . بوایکسینک آره سنده بشقه بر واسطه یوقدر . بکا اوله کلیورکه اکثر ناس قیاس مع الفارقک معناسندن غافل بولنیور . ذات عالیلری قیاس مع الفارقک معناسنی بکا اعلا بیلیرسکزر . بوحالده تحقیق مناط حکم معناسنه کلان اجتهادی ترویج ایدیر یورسکزر . تنقیح مناط حکم معناسنه کلان اجتهاد دعواسنده ده بولونمش اولبورسکزر فقط فرقده دکلسکزر !

تخریج مناط حکمه کلنجه ایشته منازع فیه اولان اجتهاد بومعنایه کلان اجتهاددر بوراده علوم اجتهادیه یی بیلیمک شرطدر «باب اجتهاد مسدوددر ویا منسددر ویا مفتوحدر» دنیلان سوزک محل جریانی بوراسیدر . فقهای دین آره سنده منازع فیه اولان مسئله باب اجتهادک منسد ویا مفتوح اولسیدر . کندینی بیلن بر فقیه باب اجتهاد مسدوددر دیما مشدر .

معلوم عالیلریدرکه سد ایله انسداد آره سنده بر فرق وارددر . باب اجتهادی هیچ برکیمسه ، قیامامشدر وقایه مز . بناء علیه باب اجتهاد مسدود اوله ماز . باب اجتهاد مسدوددر دیبه ذنات میدان فقهه کیره مز . آنجق اجتهاد منقطع اوله بیلیر ، اربابی ظهور ایتینجه باب اجتهاد کندو کندوسنه قیایر .

«باب اجتهاد منسددر ویا مفتوحدر» قضیه سنک میناسی ، «بر عصر مجتهددن خالی اوله بیلیر ویا اوله ماز» قضیه سیدر .

اسلام عسکرینه

جہراء الاسد ونہی

احد میدان محاربہ سنی قازانان مشرکر ، اوسہ وینچلہ یولہ چیقمشلر و مسلمانلری شویله کسوب بویله بیچدکرینه دأر شیقیردیم صخبته قویولشلردی . بو ، آتوب طوتانلره قارشى ابوجهلک اوغلی (عکر مه) « صانکه برشیمی یایدق ؟ محاربہ یی قازانمشکن نتیجہ سنے وارمادق » دیدکن صوکره « کلک دونوب مدینہ یه کیدم ، محمدیلری ، بردانہ قالمایجہ یه قدر محو ایدم » تکلیفنده بولوندى .

(صفوان بن امیه) ده نیلن بری ، بوتکلیفی بگه مدهدی « حاضر غالب کلشکن یوزیمزک آقی و آغزیمزک طادیلہ مملکتیمزه کیدم . مدینہ لیلر حدتله برده قان دعواسیلہ ہب بردن اوزہ ریمزه کلیرلرسہ بیتدیکنز کوندر » دیدی . قوماندانلری بولونان (ابوسفیان) بویکی سوزدن هانکیسنک طوغرو اولدیغی کسیدیرمه دیکی جہتله مشرکر (رواء) نامندہ کی قوناق یرینہ قدر کلدیلر . اورادہ دہ اوزون اوزادی یه قونوشوب مدینہ اوستنه کیتمه یه قرار ویردیلر .

آرارندہ بولونوب شوقراری ایتیدن (عبداللہ بن عمر و المزنی) آدلی بری ، چابوجاق مدینہ یه کلوب رسول اللہ حضرتلرینہ معلومات ویردی . پیغمبریمز افندیژده (دونکی محاربہ دہ بولونانلر ، سلاحلارنوب کلدیپلر . دشمن اوزہ رینہ کیدیلہ جکدر) دیہ دلال چاغیرتدی .

احدغازیلری ، کلوب مسجدک اوکنده طویلانیدیلر . جوغی یارالی و یارالری صاریلی ایدی کہ ایچلرندہ (اسیدبن حضر) و (عقبہ بن عامر) کی ۹ یرندہ ، (خراش بن الصمه) کی ۱۰ یرندہ ، (کعب بن مالک) کی ۱۵ دن فضلہ یرندہ ، (عبدالرحمن بن عوف) کی ۲۰ دن زیادہ یرندہ ، (طلحه بن عبداللہ) کی ۷۰ بوقدر یرندہ یاراسی اولانلر واردی . حضرت طلحه بنک یارالرندن یدی دانہ سی کوکسنده بولوندیغی و ص . اغ ألتک ایکی پارماغی کسیلمش و قلیچ طوتامایاجق برحاله کلش اولدیغی حالده کندینه اہمیت ویرمیسور ، رسول اللہ حضرتلرینک یارالریی دوشونوبوردی .

زیرا پیغمبر افندیژکده آلتی ، یاناقلری ، دوداغی ، دیز قاپاقلری یارالی و اوموز باشی ایله اکثر اعضاسی برملی اولوب مبارک دیشلرندن بری دہ قیریلشدی .

قوماندانیله برابر افرادندن پک جوغی بویله یارالی ، برملی اولان و موجودی آلتی یوز بوقدر کیشیدن عبلرت بولونان بوقوت ، حرکت ایتدی .

بوقوتک حرکتندن اولدہ اصحابدن ایکی کیشی کونده ریلدی کہ ، بونلرک وظیفہ سی : مشرکرک رمدہ ونہ یایمق فکرنده اولدقلرینہ دأر کشف یایارق رسول اللہ حضرتلرینہ خبر کہ تیرمکدی . بویکی ذات ،

برعصر مجتہدن خالی اولور دیانلر باب اجتہاد منسددن دیورلر بالعکس برعصر مجتہدن خالی اولہماز دیانلر باب اجتہاد مفتوح دیردیورلر . اکثر علمایہ کورہ برعصر دہ مجتہدک بولونماسی جائزدر . غزالی ، رازی ، رافعی بومذہبہ دہر .

فقہای حنبلیہ یه ، استاذ ابواسحق اسفرائینی یه ، ائمہ شافعیہ دن زیری یه ، ابن دقیق العیدہ کورہ هیچ برعصر مجتہدن خالی اولماز .

حتی استاذ ابواسحق اسفرائینی بو مذہبی فقہایہ نسبت ایدپورده دیورکہ : اگر جناب حق زمانی قائم بالحجہ دن خالی قیلارسہ تکلیف قالقار زیرا تکلیف حجت ظاہرہ ایله ثابت اولور . تکلیف قالقنجه شریعت باطل اولور .

استاذک نقلنہ کورہ باب اجتہادک مفتوح اولسی فقہانک مذہبی دہر . حضرت استاذ ابواسحق اسفرائینی ایسہ ، « مذہب فقہایہ کورہ برعصرک مجتہدن خالی اولماسی جائز دکلدہر » دیور .

ذات عالیلری ایسہ « درت یوز سنہ « قرون خیریہ » دن صوکرہ باب قیاس واجتہادک مسدود اولدیغنه متعلق فقہاء دینک تصریحی واردہر ، دیورسکنز .

زرکشی رافعی نک « خلق بوکون مجتہدک بولونماسندہ متفق کیدہر » سوزینہ قارشو « مسئلہ بزم ایله حنبلیہ بینندہ مختلف فیہ اولدیغی حالده رافعی نک اتفاق تمیزی قوللانسی عجیدہر ، خصوصاً کہ بعض ائمہ من حنبلیہ یه مساعددر » دیور .

انسداد طرفدارلری دیرلرکہ : ارض قائم بالحجہ دن خالیدر ، هیچ بر فرد ایچون کتاب اللہ دن ، سنت رسول اللہ دن احکام اخذ ایتک حلال دکلدہر ، ہم احکام ایله قضا ایدہ من . اقتصادہ ایدہ من . بواحکامی آنحق متبوعی اولان امامنک قولنہ عرض ایدر . اگر آنک قولنہ موافق ایسہ نہ اعلی ! یوخبہ آتی رد ایدر . اعظام مجتہدین حنبلیہ دن اولوب ۷۵۱ تاریخندہ ارتحال دار نعیم ایدن مشہور ابن القیم الجوزیہ نک تحقیقی وجہله باب اجتہاد قیامشدہر دیہ نلرک سوزی « ناسدہ شرائط اجتہادی احراز ایدہ جک کیمسہ قالمامشدہر . آتیادہ حصول مأمول دکلدہر » دیمک اولہ جقدر . بوسوزک مبناسی : « عقولک دائماً انحطاطدہ ، تدنیدہ قالمسی ، تعظیم اسلافدہ غلو مرتبہ سنے چیقلمسی ، ناسہ سوء ظندہ بولونلسی » ، نتایجی : « عقلی مہمل برائق ، طریق علمی قطع ایتک ، استقلال فردن محروم اولق » دہر .

آرتق کیم عقلی مہمل برافغہ راضی اولور ؟ کیم طریق علمی قطع ایدر ؟ کیم استقلال فکردن محروم اولمی ایستر .

لا یزال طائفة من امتی علی الحق ظاہرین حتی تقوم الساعة - رواہ الحاکم فی مستدرکہ واقرہ الذہبی .

ازمیرل

اسماعیل حق